

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۲۰/۰۹/۱۹

شاه ولی ارین

په استقلال پوري اړوند خو ارزښتمن مفاهيم (څلورمه برخه)

په دغه مقاله کې به، له ۱۷۴۷ میلادی کال نه بیا د ۲۰۲۰ میلادی کال تر ننه پوري له استقلال سره تړلي دغو ارزښتمنو مفاهیمو او ځینو تاریخي پېښو او حوادثو باندې رڼا واچول شي:

- افغانستان د یو هیواد په توګه،

- په افغانستان کې استعماري سیاستونه،

- پر افغانستان باندې بهرني استعماري یرغلونه،

- استقلال،

- د هیواد اصیل ملي قهرمانان او په نوم ملي قهرمانان او مارشالان،

- د افغان دولت او طالبانو تر منځ په روانه سوله کې د امریکا لوبې.

پر افغانستان باندې د امریکا یرغل:

د ۲۰۰۱ میلادی کال د اکتوبر پر ۷ مه نیټه چې د ۱۳۸۰ هجری شمسی کال د میزان د ۱۵ می نیټې سره سمون لري د امریکا پر مشرۍ د ناټو غړو د ۴۹ هیوادونو عسکرو د ب - ۵۲ الوتکو پر مټ پر افغانستان یرغل وکړ او د طالبانو رژیم یې نسکور کړ. ظاهراً امریکا له «ترهګری» سره د مبارزې، د مخدره توکو له منځه وړل، بڼې حکومت دارۍ او د بنڅو د حقوقو د اعادي تر عنوان لاندې د خپل یرغل د مشروعیت له پاره تبلیغ کاوه او په ډېر غرور یې اعلان وکړ چې طالبان له منځه ولاړل او بیا به هیڅکله سر راپورته نه کړي.

امریکایانو د خپل یرغل د مشروعیت له پاره د جمعیت له شوراې نظار سره د یرغل وروسته د فهیم، محمد یونس قانونی او عبد الله عبدالله سره یوه تړون امضا کړ چې په لاندې توګه دلته وړاندې کيږي.
نن ټکی اسيا د ۲۰۲۰ کال د جون ۲۰ مه نیټه ډاکټر هاتف مختار.

د امریکایانو او شمالي ټلوالې تر مینځ د یرغل وروسته تړون: (جنوری ۲۰۰۲)

هیواد والو او ټولو نړیوالو ته جوته ده چې د اسلامی جمعیت د شوراې نظار ډلې د خپل شخصي او ګروپي قدرت د تحکیم له پاره په یو ستر او تاریخي نه بڼونکي جنایت لاس پوري کړ، لکه د یعقوب خان د ګندمک، شاه شجاع او انګریزانو، بېرک کارمل او شورویانو، برهان الدین ربانی او پاکستانیانو او داسې نورو هیواد پلورونکو په شان یې د هیواد د خرڅلاو ننگین تړون له پرغلګر امریکا سره امضا کړ.

د پاڼو شمېره: له 1 تر 3

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکنې د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په خیر و لولئ

دغه هیواد پلورونکي تړون چې د افسانوی ستر جنرال فهیم د ربانی د حکومت د جمهور رئیس د مرستیال، عبدالله عبدالله د بهرنیو چارو وزیر او محمدیونس قانونی د کورنیو چارو وزیر له خوا د امریکائی چارواکو سره لاس لیک شو، د ټولو بین المللي موازینو خلاف امریکائی قوواو، سیاسي دپلوماتیکو کارکونکو، اجیرانو او د دوي قرار داديانو ته دومره امتیازات ورکړل شول، چې خپله افغانان یې په خپل ملک کې نه شي تر لاسه کولای.

- په قرارداد کې امریکائی اتباع او امریکا پورې اړوند نظامي، سیاسي، قرار داديانو اجیران بی له کنترول او گرویزنو هیواد ته داخلیدي او وتلی شي.

- د افغانستان په هر سیمه کې امریکایان کولای شي نظامي اډې جوړې کړي لازمه اراضی کولای شي د دوي په اختیار کې ووسي او د وتلو په صورت کې د ساختمان او تاسیساتو اختیار به هم د امریکایانو په لاس کې وي، چې تخریبوي یې او یا یې بیرته له ځانه سره وړي او یا یې کوم بل هیواد ته ورکوي، لکه چې ولیدل شول امریکا د خپلو قوواو د ویستلو په وخت کې خورا ډیر نظامي توکي افغانستان ته پری نښول بلکه پاکستان هیواد ته یې ورکړل.

- امریکائی نظامي الوتکې د افغانستان له هرې سیمې نه بی له کنترول وتلي او را ننوتلي شي. چې د همدې قرارداد له مخې د هلمند له ولایت نه یورانیم او له نورو سیمو نه د میلیونونو ډالرو په بیه قیمتي ډبرې او مخدره توکي ویستل کيږي.

- دامریکائی چارواکو، نظامي کارکونکو، سرتیرو د جرمنو او قانوني سرغړونو په پوښتنې گرویزنې یا محکمې د افغانستان د محاکمو حق نه دي او په امریکا کې به د دوي محکمې تر سره کيږي.

باید وویل شي داسې نور ډیر مهم مسائل شته چې امریکایانو ته یې بشپړ واک ورکړي دي، چې د افغانی او بین المللي او د بشري حقوقو د قوانینو سره په ټکر کې وو او دي.

انگیزانو روسانو او امریکایانو، غربیانو د خپلو ستراتیژیکو موخو د عملي کولو له پاره زموږ په هیواد کې له لاندې فورمولونو نه گټې پورته کړي دي او کوي یې

۱ - د متعددو سیاسي گوندونو جوړول او بیا حتا په هر گوند کې فرکسونونه رامنځ ته کول او یو فرکسون ځانته نږدی ساتل. د همدې گوندونو تر منځ د اختلاف اور ته لمن وهل.

۳- د اقلیتونو غیر عادلانه او غیر قانونمندانه حمایت، را پورته کول او تشویق د دغو ملیتونو د اصلي استازو له لارې نه، بلکه د اخستل شوو او خرڅ شوو گوداکیانو له لارې ترڅو پرې اکثریت وټکوي کمزوری یې کړي، ملي یووالي گواښمن کړي او خپلې موخې تر سره کړي. اقلیتونه پر دې باید پوه شي چې د اکثریت ټکول کمزوری کول نه د دوي په گټه دي او نه د هیواد، بلکه د هیواد د دښمنانو ژرندي ته اوبه ورکول دي.

۴- قومي تعصبونو ته لمن وهل، پښتون، تاجک، هزاره، ازبک، او داسې نور ملیتونه یو د بل پر ضد را پارول، په دغو قومي جوړښتونو کې مافیایي کړي جوړول، تقویه کول او د فقر، بی وزلی، بی وسی او بی سوادۍ په نتیجه کې د دغو هسې په نوم مشرانو تر تاثیر لاندې ولس راوستل.

۵- د څو تنو محدودو زورواکو، مادي او معنوي حمایت د ځمکو او عامه شتمنیو، کانونو غصبول او ولس وری تږی او بی وسه ساتل .

۶- رشوت، چورچپول، اداري فساد او د نورو منفي پدیدو تشویق او حمایت د ځوان نسل د کار او زدکړو مخنیوی تر څو د دښمن لیکو ته ودانگي او یا له هیواده فرار ته مجبور شي یا مخدره توکه ته مخ کړي.

۷- ضعیف او گوداگي حکمتونه جوړول، ساتل او په داخلي ستونزو اخته کول.

۸- د هیواد د مسلحو قوواو پاشل، ضعیفول او له منځه وړل، هوايي ځواک حذفول او پر ځای یې تنظیمي، گروپي او غیر مسلکي قوت جوړول چې هر لحظه یې هیواد او ملي وحدت له ستونزو او گواښنو سره مخ کړي وي.

۹- د سیاسي، ملي قوتونو او ملي شخصیتونو د یووالي مخنیوی او د پراخ تبلیغاتي چینلولو او مافیا یې رسنیو له لارې د بی بنیاده تهدیدونو او تورو له لارې د داسې حرکتونو مخنیوی، تهدید او داسې نور سل گونه بیلگي شته چې امریکایان او ورسره نړیوال ستراتیژیک ملگري یې په گران هیواد افغانستان کې د خپل دوامداره شتون په خاطر تر سره کوي او قرباني یې زموږ هیواد او هیواد وال ورکوي.

زما له انده امریکا دری مهمې او اساسي موخې دلته په سیمه کې لری، چې غواړي په دوامداره توگه دلته پاتې شي. او د دغو موخو د کابو کولو له پاره ورته د افغانستان ستراتیژیک مو قیعتیت د اهمیت وړ دي:

۱- په منځنی اسیا کې د هغه هیوادو چې د شوروی اتحاد نه یې ازادي تر لاسه کړي د خپل د نفوذ لاندې راوستل او یا نارامه کول او د هغوي له لارې روسیه تهدیدول او د سیاسي، نظامي او اقتصادي زواک مخه یې ډب کول.

۲- د شانکهای غړو هیوادو د اقتصادي اتحاد تر څنګ د نظامي تړون نه هیره چې مبادا دغه هیوادونه چې ځنی یې اتومي ځواک هم لری سره په یوه ستر منطقي ځواک بدل نه شی او تر څنګ یې د چین، هندوستان، روسی او ایران نه د وي ته د تهدید ویره.

۳- د ایران د نظامي او اتومي قدرت د لوړیدو مخنیوی او د پاکستان اتومي سلاح نوره هم له نږدی نه تر څارني لاندې راوستل.

نور بیا

د پاڼو شمیره: له 3 تر 3

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته راښوولې. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلېکنی د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په څیر و لولئ